

Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

Кафедра спортивного туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму, післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: бакалавр

Львів 2020

Розробники: кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму Львівського державного університету фізичної культури Скабара Роман Михайлович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) туризму

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) _____

_____ (підпис) (_____) (прізвище та ініціали)
 “ ____ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

“ ____ ” _____ 20__ року Голова _____ (підпис) (_____) (прізвище та ініціали)

©Скабара Р.М., 2020 рік
 © Львівський державний
 університет фізичної
 культури імені
 І.Боберського, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
30 год.	78 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування знань про усі наявні види туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів, їх геопросторові поєднання в міжнародному туризмі, як основу формування територіальних рекреаційних комплексів різного геопросторового рівня, основи їх раціонального використання.

Завдання:

- розглянути історію розвитку міжнародного туризму у зв'язку з певним типом культури, виявивши особливості мотивації подорожей, дати характеристику людині, що подорожує, у різних культурах;
- прослідкувати зміни в географії туризму у різні періоди історії;

- виявити об'єктивні передумови і причини становлення міжнародного організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку;
- розкрити особливості українського туризму, його історію і особливості розвитку на всіх етапах, проаналізувати сучасний стан українського туризму;
- показати географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття і терміни, що використовують при дослідженні міжнародного туризму;
- структуру і особливості функціонування туристської індустрії у різних країнах світу;
- особливості менеджменту і маркетингу у міжнародному туризмі;

вміти:

- застосувати теоретичні знання на практиці;
- характеризувати туристично-рекреаційний потенціал країн;
- користуватись методами комплексних досліджень.

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові компетентності:

СК 21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

СК 22. Розуміння процесів організації туристичних подорожей готельного та ресторанного господарства.

Програмні результати навчання:

ПРН 26. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН 27. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм як об'єкт вивчення туристичного країнознавства. Види та форми туризму. Пізнавальний туризм. Спортивний туризм. Оздоровчо-лікувальний туризм. Історичні передумови виникнення та розвитку туризму. Основні чинники розвитку туризму. Історичні передумови виникнення та розвитку туризму. Туризм – продукт тривалого історичного розвитку

Тема 2. Схеми туристично-країнознавчої характеристики. Методичні основи вивчення географічного положення країни. Природа як умова розвитку туризму. Методи аналізу рельєфу. Характеристика найбільших і цікавих для туризму гір чи гірських хребтів. Характеристика рівнин. Туристське вивчення вод Світового океану і суші.

Тема 3. Туристичне країнознавство Європи. Основні туристські потоки у Європі. Туризм з метою відпочинку і розваг у Європі. Лікувально-оздоровчий туризм у Європі. Діловий туризм у Європі. Релігійний туризм у Європі.

Тема 4. Міжнародні туристичні організації. Міжнародні туристські організації: світові загального характеру; регіональні загального характеру; регіональні галузевого характеру; спеціалізовані; особливі. Основні групи міжнародних туристських організацій. Всесвітня туристська організація: історія, структура, напрями діяльності. Інші міжнародні туристські організації.

Тема 5. Країнознавчі аспекти оздоровчо-лікувального туризму. Особливості лікувально-оздоровчого туризму. Лікувально-оздоровчий туризм у Європі. Лікувально-оздоровчий туризм в Америці. Лікувально-оздоровчий туризм на Близькому Сході. Лікувально-оздоровчий туризм в Азії, Океанії і Африці.

Тема 6. Країнознавчі аспекти пізнавального туризму. Особливості пізнавального туризму. Пізнавальний туризм у Європі. Пізнавальний туризм в Америці. Пізнавальний туризм в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Пізнавальний туризм в Африці, на Близькому Сході і в Південній Азії.

Тема 7. Країнознавчі аспекти ділового туризму. Географія бізнес-поїздок. Географія конгресово-виставкового туризму. Спеціалізовані туристські виставки і біржі. Географія інсентів-туризму.

Тема 8. Країнознавчі аспекти релігійного туризму. Знати історію паломництва. Макрорегіони паломництва. Центри християнського паломництва. Центри паломництва мусульман. Центри буддистського паломництва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	л а б	інд	с.р.		л	с	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Туризм як об'єкт вивчення туристичного країнознавства.	10	4	2			4	11	2				9
2. Схема туристично-країнознавчої характеристики.	8	2	4			2	11		2			9
3. Туристичне країнознавство Європи.	12	4	4			4	12	2				10
4. Міжнародні туристичні організації.	12	4	4			4	12		2			10
5. Країнознавчі аспекти оздоровчо-лікувального туризму.	12	4	4			4	10					10
6. Країнознавчі аспекти пізнавального туризму	12	4	4			4	12	2				10
7. Країнознавчі аспекти ділового туризму.	12	4	4			4	12		2			10
8. Країнознавчі аспекти релігійного туризму.	12	4	4			4	10					10
Усього годин	90	30	30			30	90	6	6			78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародний туризм: зміст поняття.	2	-
2	Етапи і основні чинники розвитку міжнародного туризму.	4	2
3	Ринок міжнародного туризму.	4	-
4	Основні туристські регіони світу.	4	2
5	Туристська індустрія. Організатори і перевезення у міжнародному туризмі.	4	-
6	Готельна індустрія у міжнародному туризмі.	4	-
7	Система громадського харчування, страхування, система розваг, банківські, фінансові та інформаційні послуги у міжнародному туризмі.	4	2
8	Основи менеджменту і маркетингу у міжнародному туризмі.	4	-
	Разом	30	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародний туризм: зміст поняття.	4	9
2	Етапи і основні чинники розвитку міжнародного туризму.	2	9
3	Ринок міжнародного туризму.	4	10
4	Основні туристські регіони світу.	4	10
5	Туристська індустрія. Організатори і перевезення у міжнародному туризмі.	4	10
6	Готельна індустрія у міжнародному туризмі.	4	10
7	Система громадського харчування, страхування, система розваг, банківські, фінансові та інформаційні послуги у міжнародному туризмі.	4	10
8	Основи менеджменту і маркетингу у міжнародному туризмі.	4	10
	Разом	30	78

7. Індивідуальні завдання

1. Міжнародний туризм: зміст поняття. Види міжнародного туризму.
2. Історична еволюція світових туристських зв'язків.

3. Етапи розвитку туризму.
4. Особливості мандрівок у ХІХ ст. Елітарний туризм.
5. Етап становлення масового туризму.
6. Вплив технічних винаходів на розвиток туризму.
7. Теорії та концепції розвитку міжнародного туризму.
8. Фактори розвитку міжнародного туризму: демографічні, політичні, економічні і соціальні.
9. Туристський потенціал країни. Туристські ресурси.
10. Пріоритетні напрями розвитку міжнародного туризму. Прогнози розвитку туризму до 2020 р.
11. Основні показники розвитку туризму. Сучасні тенденції туристського попиту. Географія туристського попиту.
12. Рейтинги регіонів і країн. Країни-рецептори і країни-генератори у туризмі.
13. Вплив туризму на національну економіку. Вплив туризму на платіжний баланс.
14. Вплив туризму на економічний розвиток депресивних регіонів.
15. Державне регулювання в туризмі. Туристське законодавство. Завдання держави у розвитку різних форм туризму. Державні програми розвитку туризму.
16. Міжнародне регулювання туристичної діяльності. Роль та значення Всесвітньої туристської організації.
17. Специфіка і склад туристської індустрії. Сектори туристської індустрії: транспорт, розміщення, харчування, розваги.
18. Організатори туризму. Турагенти. Туроператори.
19. Поняття туристської фірми. Організація діяльності турфірми.
20. Правове регулювання діяльності турфірми. Зовнішнє середовище турфірми.
21. Туристські перевезення. Класифікація транспортних мандрівок і транспортних засобів.
22. Правове забезпечення міжнародних і внутрішніх перевезень.
23. Перевезення туристів авіаційним транспортом.
24. Обслуговування туристів на залізничному транспорті.
25. Автомобільні подорожі.
26. Перевезення туристів водним і повітряним транспортом.
27. Готельне господарство. Об'єм, структура і еволюція ринку засобів розміщення.
28. Типи готелів: класифікація і критерії оцінки.
29. Управління готелями. Контракт на управління. Франшизна угода.
30. Міжнародні готельні ланцюги.
31. Система громадського харчування. Класифікація і основні характеристики підприємств громадського харчування.
32. Ресторанний бізнес. Типи ресторанів. Основні показники в ресторанному бізнесі.
33. Виробнича діяльність ресторану. Типи ресторанного обслуговування.
34. Фінансування туристських поїздок.

35. Безпека туризму.
36. Інформаційні основи міжнародного туризму. Туризм і Інтернет.
37. Туристські засоби масової інформації. Інформаційні технології в сучасному туризмі.
38. Особливості реклами у сфері туризму. Оцінка ефективності рекламної діяльності.
39. Туристська пропозиція. Туристський попит. Визначення туристського продукту.
40. Менеджмент у туризмі.
41. Суть та зміст маркетингу у міжнародному туризмі. Функції маркетингу.
42. Основні принципи маркетингу у міжнародному туризмі. Категорії маркетингу.
43. Туристське країнознавство. Зміст і функції туристського країнознавства і його значення для вивчення основ міжнародного туризму.
44. Основні елементи комплексних характеристик туристських регіонів світу.
45. Характеристика основних туристських регіонів світу.
46. Типологія рекреаційних регіонів світу за методикою Всесвітньої туристичної організації.
47. Загальна характеристика рекреаційного потенціалу країн Європи.
48. Рекреаційний потенціал Північної Америки.
49. Рекреаційний потенціал Латинської Америки.
50. Рекреаційний потенціал Африки.
51. Рекреаційний потенціал Азії.
52. Рекреаційний потенціал Тихоокеанського регіону.
53. Проблеми і перспективи розвитку туризму в Україні. Державне регулювання туризму в Україні. Місце України у міжнародному туризмі. Основні показники розвитку туризму в Україні.
54. Фактори розвитку туризму в Україні.
55. Туристський потенціал регіонів України.
56. Сучасний стан і перспективи розвитку внутрішнього і в'їзного туризму в Україні.
57. Туристська індустрія в Україні: туристські фірми, підприємства готельного господарства, підприємства готельного господарства.
58. Туристські перевезення.
59. Проблема переходу туристської індустрії України на міжнародні стандарти.
60. Проблема відповідності якості послуг підприємств туристської індустрії міжнародним стандартам.

8. Методи навчання

Лекція, проблемна лекція, семінар. На лекціях передбачається викладання теоретичних знань з теми, у разі потреби ілюстрування їх за допомогою діапроекційного зображення.

9. Методи контролю

Опитування (відповідь чи доповнення 0-5 балів)

Перевірка конспектів самопідготовки (0-5 балів)

Підсумкова контрольна (0-5 балів)

10. Залікові вимоги

1. Туристичне країнознавство. Загальнонаукові та спеціальні методи у туристичному країнознавстві.
2. Джерельна база туристично-країнознавчих досліджень.
3. Структура туристично-країнознавчої характеристики країни.
4. Види типології країн світу.
5. Україноцентричний підхід до типології країн світу.
6. Природно-ресурсні фактори розвитку туризму.
7. Поняття природно-ресурсного потенціалу. Види природних ресурсів.
8. Демографічні фактори розвитку туризму.
9. Динаміка чисельності населення. Демографічна ситуація. Урбанізація, її темпи і особливості.
10. Культура та мистецтво, їх роль у презентації країни в контексті сучасних духовних цінностей.
11. Релігійний склад населення. Місце релігії у сучасному суспільному житті, пізнанні країни.
12. Економічні фактори розвитку туризму
13. Поняття національного господарства. Структура та типи національних господарств.
14. Світове господарство, його еволюція. Світове господарство в період науково-технічної революції.
15. Міжнародний туризм як сфера послуг. Види туризму.
16. Географія міжнародного туризму. Країни – постачальники туристів.
17. Роль спорту у презентації країни. Олімпійський рух.
18. Політичні фактори розвитку туризму
19. Міжнародні туристські організації
20. Поняття глобальної проблеми людства.
21. Туристичний потенціал країни. Туристичні ресурси.
22. Пріоритетні напрями розвитку міжнародного туризму. Прогнози розвитку туризму.
23. Основні показники розвитку туризму. Сучасні тенденції туристичного попиту. Географія туристичного попиту.
24. Рейтинги регіонів і країн. Країни-рецептори і країни-генератори у туризмі.
25. Вплив туризму на національну економіку. Вплив туризму на платіжний баланс.
26. Вплив туризму на економічний розвиток депресивних регіонів.

27. Державне регулювання в туризмі. Туристське законодавство. Завдання держави у розвитку різних форм туризму. Державні програми розвитку туризму.
28. Міжнародне регулювання туристичної діяльності. Роль та значення Всесвітньої туристської організації.
29. Характерні риси та географія міжнародних рекреаційних потоків.
30. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Америки.
31. Туристсько-країнознавча характеристика країн Латинської Америки.
32. Туристично-країнознавча характеристика країн Африки.
33. Туристично-країнознавча характеристика країн Азії.
34. Туристично-країнознавча характеристика країн Тихоокеанського регіону.
35. Європа як економіко-географічний і політичний макрорегіон.
36. Загальна політико-економіко-географічна характеристика Європи.
37. Туристично-країнознавчий огляд Північної Європи.
38. Політична та економіко-географічна характеристика країн Західної Європи. ФРН: політико-, економіко-географічна та туристично-країнознавча характеристика.
39. Сполучене Королівство Великобританія: політико-, економіко-географічна та туристично-країнознавча характеристика.
40. Франція: політико-, економіко-географічна та туристично-країнознавча характеристика.
41. Туристично-країнознавчий огляд Південної Європи.
42. Італія: політико-, економіко-географічна та туристично-країнознавча характеристика.
43. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Європи.
44. Туристично-країнознавча характеристика балтійських країн: Латвії, Естонії, Литви.
45. Географія морських курортів Європи.
46. Середземноморські курортні територіальні рекреаційні системи. Бальнеологічні і гірськолижні курорти Європи.
47. Типологія гірськолижних курортів Європи за основними рекреаційними параметрами.

**11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ
РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ**

Форма навчання	Змістовий модуль								Підсумковий тест (іспит)	Сума
	T1	T2	T3	T3	T5	T6	T7	T8		
Денна (усього балів)	5	5	4	4	4	4	4	5	50	100
Опитування на семінарах	0-3	0-3	0-2	0-2	0-2	0-2	0-3	0-3		
Конспекти самопідготовки	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2		
Практичні роботи	-	-	-	-	-	-	-	-		
Контрольні роботи	0-15									
Заочна (усього балів)	5	5	4	4	4	4	4	5		
Опитування на семінарах	0-3	0-3	0-2	0-2	0-2	0-2	0-3	0-3		
Конспекти самопідготовки	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2		
Практичні роботи	-	-	-	-	-	-	-	-		
Контрольні роботи	0-15									

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з курсу (власна розробка).

12. Рекомендована література

Основна література

1. Основи туризмознавства. Практикум. / Устименко Л.М., Булгакова Н.В. К.: Вид-во Ліра К, 2018. – 80 с.
2. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / В.І.Стафійчук, О. Ю. Малиновська. – Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2016.– 808 с.
3. Туристичне країнознавство: підручник / А. Ю.Парфіненко, В. І.Сідоров, О. О.Любіцева.— 2-ге вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015.— 551 с.
4. Туристське країнознавство: Прогр. та навч.-метод. матеріали навч. дисципл. для студ. 2-го курсу з напр. підг. «Туризм» / Харк. держ. акад. культури ; розробн. : Н.В. Шумлянська. Харків : ХДАК, 2017. — 43с.
5. Туристичне країнознавство. Практикум. / Устименко Л.М., Булгакова Н.В. К.: Вид-во Ліра К, 2018. – 46 с.

Додаткова література

1. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму. Навчальний посібник. – К.: Алтапрес, 2008. – 436 с.
2. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СН
3. Д і Балтії : навч. посібник. – Чернівці : Книги-XXI, 2008. – 308 с.
4. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки : навч. посібник / М.С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2009. – 310 с.
5. Дорошко М.С. Країнознавство: країни пострадянського простору, Європи і Північної Америки : навч. посібник / М.С. Дорошко. – Київ : Київ. ун- т, 2012. – 312 с.
6. Ігнат'єв П.М. Країнознавство країн Азії : навч. Посібник. – Чернівці : Книги-XXI, 2006. – 423 с.
7. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За заг. ред О.О. Любіцевої. Київ: Альтернатива, 2008. – 436 с.
8. Мальська М.П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посібник. – Київ : Центр учб. л-ри, 2009. – 224 с.
9. Масляк П.О. Країнознавство : підручник / П.О. Масляк. – Київ : Знання, 2007, 2008. – 292 с.
10. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство : навч. посібник. – Харків : Бурун Кн., 2009. – 288 с.
11. Головченко В. І., Кравчук О.А. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навчальний посібник. – Київ: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 336 с.

12. Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / Семенов В. Ф., Стеценко С. В., Олійник В. Д. ; за ред. Семенова В. Ф. - Одеса: Атлант, 2010. - 340 с.
13. Антонюк Н.В. Теоретичні основи країнознавства : підручник – Київ Знання, 2011. – 326 с.
14. Скабара Р. Європа – як головний рекреаційний регіон світу : лекція з навчальної дисципліни "Туристичне країнознавство" для студентів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа (спеціалізація «Готельно-ресторанна справа»). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19471>
15. Скабара Р. Схема туристично-країнознавчої характеристики : лекція з навчальної дисципліни „Туристичне країнознавство” для студентів спеціальності 241 "Готельно-ресторанна справа" (спеціалізація «Готельно-ресторанна справа»). <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19424>
16. Скабара Р. Передумови та основні напрями інвестування санаторно-курортного господарства Львівської області // Інноваційний розвиток національної економіки: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 7-8 квітня 2011 р. – Тернопіль: Крок, 2011. - С.327-328.
17. Скабара Р.М. Передумови та перспективи розвитку музейного туризму в Львівській області // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. – Луцьк: РВВ Вежа, 2011. – Вип. 18. – С. 133-136.

13. Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського

www.nbuv.gov.ua

Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури

<http://repository.ldufk.edu.ua/>

Все про туризм: туристична бібліотека

<http://tourlib.net/>

Всесвітня туристична організація

<http://www2.unwto.org/>

Державна служба статистики України

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm